

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6ECdo/11/2013
Identifikačné číslo spisu:	6905201399
Dátum vydania rozhodnutia:	12.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6905201399.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti povinnej U. W., toho času na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Elenou Kubišovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Rimavská Sobota, o vymoženie 418,24 EUR s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp.zn. 1 Er 89/2005, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. júla 2012 sp.zn. 41 CoE 102/2012 takto

rozhodol:

I. Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

II. Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „exekučný súd“) poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie sumy 418,24 EUR s príslušenstvom v zmysle ustanovenia § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica spísaná notárkou JUDr. Jarmilou Kováčovou zo 16. októbra 2004 č. N 3434/2004, NZ 76193/2004).

Exekučný súd uznesením z 12. decembra 2011 č.k. 1 Er 89/2005-37 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Zastavenie exekúcie odôvodnil nespôsobilosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu, keďže splnomocnenie, ktorým dala povinná ako dlžník advokátovi Mgr. Tomášovi Kušnírovi, okrem iného, oprávnenie na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t.j. aby v jej mene uznal jej záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia resp. pre exekúciu na celý jej majetok do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva, je absolútne neplatné. Poukázal na skutočnosť, že pokiaľ je predmetné splnomocnenie súčasťou zmluvy o úvere, ktorá má podobu tzv. formulárovej zmluvy, a teda pokiaľ oprávnená postupovala tak, že vopred určila

osobu, ktorá bude konať za povinnú, došlo tým k spochybneniu základného predpokladu pre udelenie plnej moci, a to že splnomocnenec bude skutočne hájiť záujmy povinnej.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie oprávnenej uznesením z 31. júla 2012 sp.zn. 41 CoE 102/2012 uznesenie exekučného súdu potvrdil. Potvrdenie uznesenia odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa so skutkovými i právnymi závermi exekučného súdu. Uviedol, že uznanie dlhu splnomocneným zástupcom, ako aj súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, sú právne úkony, ktoré osoba konajúca na základe plnej moci v mene povinnej urobila v rozpore s jej záujmom, preto sú v zmysle § 39 OZ absolútne neplatné.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu i uznesenie exekučného súdu zrušil a veci vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila dovolacími dôvodmi uvedenými v ustanovení § 241 ods. 2. písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. konkretizovala vadami konania podľa § 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O.s.p. (t.j. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, a že účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Zároveň navrhla, aby dovolací súd konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskej únie o výklad v dovolaní špecifikovaných prejudiciálnych otázok.

Povinná ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadrili.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., najprv skúmal či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (ktoré v spojení s § 243c O.s.p. primerane platí aj pre dovolacie konanie) ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie vtedy, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy, t.j. ak dospel k záveru, že je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, ak prichádza do úvahy jeho aplikácia v prejednávanej veci.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril Súdny dvor Európskej únie v rozsudku CILFIT, C - 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdného dvora EÚ (ECR), str. 3415. V tomto rozhodnutí uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V preskúmvanej veci dovolateľka navrhla predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky: 1. či je možné za neprijateľnú zmluvnú podmienku považovať aj jednostranný právny úkon spotrebiteľa, ktorý má možnosť kedykoľvek odvolať a ktorým dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jeho mene uznal v rámci zmluvy o úvere dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva, a na tomto základe zamietnuť exekúciu pohľadávky plynúcej z tejto zmluvy a 2. či je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi.

Podľa názoru dovolacieho súdu ani jedna z vyššie uvedených prejudiciálnych otázok nevyžaduje výklad Súdny dvorom Európskej únie. Predmetné otázky nie sú v predmetnej veci relevantné, pretože sa netýkajú výkladu komunitárneho práva, ale v prípade otázky č. 1 ide o posúdenie neprijateľnosti konkrétnej podmienky (splnomocnenia na spísanie notárskej zápisnice) dohodnutej v zmluve o úvere medzi oprávnenou a povinnou, a v prípade otázky č. 2 o posúdenie súladu rozhodnutia vnútroštátneho súdu s komunitárnym právom. Dovolací súd preto návrh dovolateľky na prerušenie konania za účelom predloženia prejudiciálnych otázok zamietol.

II. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a 239 O.s.p.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu, ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska, a ani o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Rovnako nejde ani o uznesenie odvolacieho súdu, potvrdzujúce uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania odôvodňovala v prvom rade tým, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.). Uvedenú vadu konania však nevyvodzovala z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopierala. Vychádzala im iba to, že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní skúmali súlad exekučného titulu s hmotným právom. V skutočnosti tak namietala, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Námetka nedostatku právomoci súdov preto nebola dôvodná.

Dovolacie námietky o vadách konania spočívajúcich v prekážke právoplatne rozhodnutej veci, resp. v prekážke začatého konania, a v nedostatku návrhu na začatie konania, boli zjavne nedôvodné a nenáležité. Vychádzajúc z odôvodnenia týchto väd je zrejmé, že dovolateľka aj v prípade týchto väd v skutočnosti namietala nesprávnu aplikáciu a interpretáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku exekučným, aj odvolacím súdom, teda nesprávne právne posúdenie veci.

Dôvodná nebola ani dovolacia námietka o odňatí možnosti oprávnenej konať pred súdom, ku ktorému malo dôjsť rozhodnutím o zastavení exekúcie. O vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. ide predovšetkým vtedy, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť uplatňovať procesné práva, ktoré mu priznáva platná právna úprava. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen nesprávnym postupom súdu, ale aj jeho nesprávnym procesným rozhodnutím, v dôsledku ktorého konanie končí. Takýmto rozhodnutím môže byť aj rozhodnutie o zastavení exekúcie, ak preň neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Nesprávnym rozhodnutím o zastavení exekúcie by sa oprávnenej ako účastníčke exekučného konania v konečnom dôsledku odopieralo právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo by sa rovnalo odmietnutiu spravodlivosti. Otázka správnosti takéhoto rozhodnutia však nevyhnutne vyžadovala zaujať stanovisko aj k právnym záverom súdov v exekučnom konaní o nespôsobilosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu.

Dovolací súdospel k záveru, že v predmetnej veci odvolací a i exekučný súd správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekúcie.

Pokiaľ oprávnená v návrhu na vykonanie exekúcie označila za exekučný titul notársku zápisnicu, bol exekučný súd oprávnený a zároveň povinný v každom štádiu exekučného konania (exekúcie) riešiť otázku, či bola notárska zápisnica spísaná v súlade so zákonom a či nastali podmienky jej spôsobilosti byť exekučným titulom.

S dôvodmi, pre ktoré exekučný i odvolací súd považovali notársku zápisnicu za nespôsobilý exekučný titul pre jej rozpor so zákonom (pre neplatnosť plnomocenstva udeleného na jej spísanie z dôvodu rozporu záujmov), sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje. Len na doplnenie uvádza, že notárska zápisnica odporovala zákonu aj z dôvodu, že plnomocenstvo udelené povinnou na spísanie notárskej zápisnice advokátovi Mgr. Tomášovi Kušnírovi bolo podmienkou pre poskytnutie úveru dohodnutou v zmluve o úvere, pričom išlo o neprijateľnú, a teda neplatnú zmluvnú podmienku. Táto neplatnosť bola daná tým, že nešlo o individuálnu zmluvnú podmienku (plnomocenstvo bolo súčasťou, resp. obsahom formulárovej - predtlačenej - zmluvy), a že táto podmienka zjavne spôsobovala nevyváženosť v obsahu právneho vzťahu z úverovej zmluvy v neprospech povinnej ako spotrebiteľa. Oprávnená si tým zabezpečila dosiahnutie rýchleho exekučného titulu prostredníctvom menovaného advokáta, ktorého sama určila povinnej v predtlačí zmluvy o úvere.

Ani ďalšia námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nebola dôvodná. Odôvodnenie rozhodnutí oboch súdov možno považovať za dostatočné. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd dovolaním napadnuté uznesenie riadne a postačujúco odôvodnil. V spojení s odôvodnením obsiahnutým v uznesení exekučného súdu je z neho zrejmé, z akých skutočností vyvodil záver o nespôsobilosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu.

Keďže prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O.s.p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože povinnej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.